

Verslag 45ste vergadering van het Codex Comité voor Voedsel additieven (CCFA)

Algemeen

Van 18 tot en met 22 maart 2012 vond het 45ste Codex Comité voor Voedseladditieven (CCFA) plaats in Peking (China). Aan de vergadering hebben delegaties van 66 landen, de Europese Unie, vertegenwoordigers van 33 internationale organisaties, de FAO en de WHO deelgenomen. De vergadering werd voorgezeten door Prof. Dr. Junshi Chen, van de "China National Center for Food Safety Risk assessment (CFSA)" van het ministerie van volksgezondheid. De Nederlandse delegatie werd vertegenwoordigd door het Ministerie van VWS en het RIVM. De Nederlandse delegatie nam ook deel aan de *physical working group*, die voorafging aan de CCFA op 15 en 16 maart.

Het welkomstwoord werd gedaan door Dr. Xiaohong Chen, voormalige minister van volksgezondheid en tegenwoordig voorzitter van de recentelijk gecreëerde *National Health and Family Planning Commission*. In zijn openingstoespraak ging dr. Chen met name in op de verschillende maatregelen die China heeft genomen ter bevordering van voedselveiligheid, waaronder de oprichting van de *National Health and Family Planning Commission*, verantwoordelijk orgaan voor de risicobeoordeling van voedsel en het ontwikkelen van voedselveiligheidsstandaarden. Dat voedselveiligheid hoog op de agenda staat van het nieuwe Chinese kabinet en dat er veel aandacht is voor het onderwerp bleek niet alleen uit de toespraak maar ook uit de grote hoeveelheid aanwezige media.

De sfeer tijdens de vergadering was erg goed. De EU-coördinatie onder leiding van Ierland was uitstekend. De Europese Commissie en het Raadssecretariaat hadden een zeer belangrijke rol in de (wandelingen)onderhandelingen over voetnoot 161. E.e.a. heeft tijdens deze sessie zijn vruchten afgeworpen.

Prevergadering werkgroep over de General Standard for Food Additives (GFS)

In de twee dagen voorafgaand aan het Comité kwam een *physical working group* over GFS bijeen onder voorzitterschap van de VS en op basis van het document opgesteld door de e-werkgroep over GFS. Deze prevergadering had als doel aanbevelingen op te stellen m.b.t. voedseladditieven in de GFS ter voorbereiding van de betreffende agendapunten in de plenaire vergadering van de CCFA. De aanbevelingen kunnen zijn: opname in de lijst, onderbreken van de werkzaamheden, het stoppen van de werkzaamheden of correctie van de gegevens van de voedseladditieven. De werkgroep op 15 en 16 maart heeft aanbevelingen voor 600 additieven in de GFS gedaan, met de functie van 'zuurteregelaar' en 'emulgator, stabilisator en verdikkingsmiddel'. Daarnaast werden er aanbevelingen gedaan m.b.t. voedseladditieven die aluminium bevatten. Vanwege tijdgebrek is het document van de e-werkgroep niet volledig doorgenomen. Er zijn daarom geen aanbevelingen gedaan m.b.t. nisine, voedselbereidingen en de compilatie over zoetstoffen.

De door de werkgroep gedane aanbevelingen werden tijdens de plenaire vergadering.

Vergadering CCFA

Hoogtepunten

Voedseladditieven die aluminium bevatten

Tijdens de discussie in de werkgroep GFS werden er aanbevelingen gedaan voor vijf aluminium bevattende voedseladditieven. Deze aanbevelingen zijn bedoeld om het gebruik van die additieven te reduceren. Aanbevelingen van JECFA en de recent herziende PTWI (*provisional tolerable weekly intake*) voor aluminium vormen hiervoor de basis. Er werd aanbevolen de werkzaamheden voor meer dan 40 voorzieningen (provisions) te onderbreken. Deze aanbeveling sluit aan bij het EU beleid voor de reductie van de blootstelling aan aluminium via voedsel. Toch gaan de maatregelen in de EU verder dan op die van de Codex. Zo zijn er in de EU bijvoorbeeld maatregelen voor aluminium lakes (die vaak als gekleurde coatings worden gebruikt) en aluminium bevattende

onzuiverheden in voedseladditieven. De EU heeft daarom haar zorgen geuit tijdens de plenaire vergadering. Deze zorgen werden gesteund door de delegatie van Noorwegen.

Voetnoot 161

Dit agendapunt was nogal beladen vanwege de patstelling tijdens de CCFA in 2012 over dit punt. Met name de delegaties van de EU en van de QUAD landen (de VS voorop) hebben een heel verschillend standpunt t.a.v. het gebruik en de noodzaak van voetnoot 161. Daar waar de EU regelmatig gebruik heeft gemaakt van de voetnoot 161 (waarbij Nationale/EU regelgeving prevaleert boven Codex voorschriften, bijvoorbeeld in het geval van zoetstoffen) denkt de VS eerder aan het volledig afschaffen van voetnoot 161 in de GFSA.

De discussie begon al tijdens de werkgroep over de GFSA toen de Amerikaanse voorzitter het verband legde tussen de voorschriften in het compilatie document zoetstoffen en voetnoot 161. Dit heeft geleid tot een zeer intensieve onderhandeling (achter de schermen) tussen de VS en de EU. Hierdoor is consensus bereikt over de voortzetting van het werk in relatie tot voetnoot 161. Op voorstel van de EU wordt het compilatie document zoetstoffen (*acesulfame potassium, aspartam, aspartame acesulfame salt*) als uitgangspunt genomen om het gebruik van de noot 161 te beoordelen. Dit past volledig in scenario twee van het Australische discussiedocument dat hiervoor was geagendeerd. Er wordt hiertoe een e-werkgroep opgericht, voorgezeten door het VK. De VS heeft aangeboden om assistent voorzitter te zijn van deze e-werkgroep, en heeft nadrukkelijk aangegeven dat dit geen co-voorzitterschap inhoudt.

Het feit dat de CCFA in staat is geweest uit de impasse te komen, leidde tot een algemeen gevoel van tevredenheid en opluchting bij de aanwezigen.

Additieven in voedseladditieven

Tijdens de discussie rondom de specificaties voor de identificatie en zuiverheid van voedseladditieven, die voortkomt uit de resultaten van de 76de vergadering van de JECFA, zijn er vragen gesteld over één van de specificaties voor secundaire additieven. De EU maakte een voorbehoud gemaakt omdat de specificatie gerelateerd is aan de bereiding en niet aan de stof zelf die als additief wordt gebruikt. Dit sluit aan bij een meer principiële punt, dat eerst moet worden besloten hoe om te gaan met additieven in voedseladditieven en onder welke voorwaarden deze zouden moeten worden gebruikt. De EU heeft aangeboden een discussie stuk op te stellen als voorbereiding van deze discussie.

JECFA herbeoordeling van kleurstoffen

De delegatie van Canada presenteerde het resultaat van de discussie in de e-werkgroep over de prioritering van kleurstoffen, die voorgelegd worden aan de JECFA voor herbeoordeling. De plenaire vergadering boog zich over het prioriteringssysteem en de ranglijst van de 38 kleurstoffen die door de screening kwamen. Het was echter ingewikkeld om precies te identificeren hoe de kleurstoffen vervolgens moeten worden opgenomen in de lijst van prioriteiten van JECFA. De Nederlandse delegatie merkte op dat het een zorgwekkende beperking is om 'beschikbaarheid van nieuwe informatie' als enig criterium op te nemen in de prioritering voor herbeoordeling van kleurstoffen. In veel gevallen is juist het feit dat de beschikbare informatie verouderd is of zelfs het gebrek aan informatie een belangrijk criterium voor prioritering voor herbeoordeling. Dit punt is expliciet toegevoegd aan de finale versie van het rapport van de CCFA. Canada zal een e-werkgroep voorzitten, die een discussiestuk over herbeoordeling zal voorbereiden.

In sessie werkgroepen

Tijdens dit comité werden er 3 zogenoemde 'in sessie werkgroepen' gehouden in de middag- en ochtend(pauzes) van het comité. Deze werkgroepen gingen over:

1) aanname en/of herziening van de ML's van voedseladditieven en hulpstoffen in bestaande Codex standaarden (voorgezeten door Australië)

2) het *International Numbering System* (INS) (voorzeten door Iran)

3) de lijst van prioritaire (nieuwe) voedseladditieven voor een risicobeoordeling door de JECFA (voorzeten door Canada)

De alle voorstellen van de 3 werkgroepen zijn plenair aangenomen.

Tijdens de werkgroep onder 1) hebben de EU en Noorwegen een voorbehoud gemaakt bij het gebruik van de kleurstof *Sunset Yellow FCF* vanwege zorgen over de mogelijke overschrijding van de ADI bij het volgen van de huidige voorschriften in de GFSA.

Tijdens de werkgroep onder 3) zijn 8 van de voorgestelde 20 voedseladditieven als hoog prioritair aangenomen.

Elektronische werkgroepen

Tijdens dit comité zijn elektronische werkgroepen voor de volgende onderwerpen ingesteld:

- het harmoniseren van de standaarden voor vlees, bouillons en consommés, chocola en kokos producten, onder leiding van Australië;
- De herziening van de richtlijn (guidance) voor de eenvoudige beoordeling van inname van voedseladditieven, onder leiding van Brazilië;
- GFSA (gevolgd door de fysieke werkgroep voorafgaande aan het CCFA in 2014), onder leiding van de VS, ;
- Prioritering van kleurstoffen voor herbeoordeling door de JECFA, onder leiding van Canada;
- Voetnoot 161, onder leiding van VK met VS als 'assistent van de voorzitter';
- INS, onder leiding van Iran;
- Gebruik van voedseladditieven met de functie van 'zuurteregelaar' en 'emulgator, stabilisator en verdikkingsmiddel' in wijn, onder leiding van Frankrijk;
- Gebruik van voedseladditieven voor verschillende categorieën melk en melkproducten, onder leiding van Nieuw-Zeeland.

Volgende vergadering

De exacte week voor de CCFA vergadering in 2014 is nog niet vastgesteld (waarschijnlijk weer 2de of derde week van maart 2014). Ook de exacte locatie is nog niet bekend.